

NEWS LETTER

2014

www.fipa.gov.ba

**NA ŠVICARSKOJ TV
SRF1 EMITIRANA
EMISIJA O FIRMI
JUWAL DOO MOSTAR**

**BEKTO PRECISA
I EMKA BOSNIA
USPJEŠNE POSLOVNE
PRIČE IZ GORAŽDA**

BH VINO SE PRODAJE U TRGOVINAMA U JAPANU

NEWSLETTER BR. 1

APRIL 2014

SADRŽAJ

FIPA AKTIVNOSTI ≡

- » Posjeta kompanijama sa stranim ulogom u Općini Kakanj
- » Sastanak nadležnih institucija BiH sa predstavnicima kompanije EFT rudnik i Termoelektrana Stanari
- » Predstavnik FIPA-e na generalnoj skupštini Confindustria-e u BiH
- » Posjeta firmama Duzel Group i S.A.I.L.A. Wood d.o.o. Žepče
- » FIPA predstavnici učestvovali na Poslovnom forumu BiH-Republika Turska
- » Posjeta firmi Eco selo Grabovica
- » Bekto Precisa i Emka Bosnia uspješne poslovne priče iz Goražda
- » Posjeta firmi Nord-Ent doo Tešanj
- » Posjeta firmi Algoja doo Tešanj
- » Termoelektrana Stanari- najznačajniji energetska projekat u poslednjih 30 godina- pozitivna investiciona priča

POSLOVNE VIJESTI ≡

- » Kontinuirani razvoj i zapošljavanje: Prevent Goražde - dvije godine poslije
- » Uspješni žepački privrednici
- » Uspješne poslovne tesličke priče
- » Uspješne firme na području Općine Tešanj
- » Počela probna proizvodnja u novom pogonu "Swisslion Takovo"
- » Otvorena farma za uzgoj brojlera, nova investicija Perutnine Ptuj

PROMOTIVNI MATERIJALI AGENCIJE FIPA U KOJIMA STRANI INVESTITORI GOVORE O RAZLOZIMA ZA INVESTIRANJE U BIH

U promotivnim video materijalima Agencije FIPA „Investiraj u Bosni i Hercegovini“ dostupni na <http://www.youtube.com/user/InvestInBiH>, visoko rangirani predstavnici stranih firmi koje posluju u Bosni i Hercegovini govore o razlozima zbog kojih su odlučili investirati u BiH.

Video materijali uključuju izjave predstavnika slijedećih firmi: Prevent BH doo, EFT Group - Rudnik i Termoelektrana Stanari Doboje, Nestro Optima Grupa doo Banja Luka, Messer BH Gas Sarajevo, Kapis doo TKT Tomislavgrad, Bekto Precisa Goražde and Hella-Bekto Industries Goražde, Bogner Edelstahl doo Vitez, Alpro doo Vlasenica-Alumil Group, Termag Hotel Jahorina, Hotel&Spa Međugorje Međugorje, Hotel Bristol Sarajevo, Standard ad Prnjavor, Natron Hayat doo Maglaj, Lipa Drvo doo Omarska i Arifagić Investment doo export-import Kozarac kod Prijedora.

Izjave se mogu vidjeti na donjem linku:

<http://www.youtube.com/user/InvestInBiH>

BH VINO SE PRODAJE U TRGOVINAMA U JAPANU

Po prvi put do sada Bosna i Hercegovina je počela izvoziti vino na tržište Japana, tako da se bh. vina već sada prodaju u japanskim trgovinama.

Predstavnik Agencije FIPA u Japanu G.Shigehiko Nishihama uložio je velike napore kako bi se postigli ovi značajni rezultati.

Japanska kompanija M & P Corporation iz Tokija odlučila je da uveze ukupno 9 vrstabh. vina (6 vrsta crnog i 3 bijelog) iz dvije vinarije Vinogradi Nuic iz Ljubuškog i Manastir Tvrdos iz Trebinja.

U martu 2013, četiri bh. proizvođača vina učestvovali su na sajmu FOODEX u Japanu, gdje su predstavili svoje proizvode.

G. Nishihama dugi niz godina ima odličnu suradnju sa proizvođačima vina u BiH. U više navrata posjetio je vinske podume i promovirao bh. vino na japanskom tržištu.

Nastavit će i u budućnosti promovirati kvalitet bh. vina sa ciljem povećanja izvoza.

Donji link označava Web stranicu šoping centra u Japanu gdje se prodaju bh.vina;
<http://item.rakuten.co.jp/chichukai/c/0000000358/>

NA ŠVICARSKOJ TV SRF1 EMITIRANA EMISIJA O FIRMI JUWAL DOO MOSTAR

31. marta 2014. godine u 22:20, na švicarskoj TV SRF1 emitirana je emisija o firmi Juwal doo Mostar i njenim ulaganjima u Bosni i Hercegovini, koju je početkom ovog mjeseca snimila švicarska TV kuća.

Prvi kontakti FIPA-e sa predstavnicima firme Juwal Group iz Švicarske i njihovim domaćim partnerima, ostvareni su početkom 2012. godine. Održano je nekoliko sastanaka na kojima su spomenuti investitori predstavili svoju viziju da u Bosni i Hercegovini, u Mostaru, osnuju firmu za proizvodnju prozora, vrata i fasada od aluminija. Nekoliko mjeseci kasnije najavljeni projekt se ostvario.

Preduzeće posluje u Mostaru od jula 2012. godine u jednom od proizvodnih pogona bivšeg poduzeća Soko u krugu Slobodne zone "Hercegovina".

Juwal d.o.o. Mostar je dio švicarske grupe Juwal Group. Osnovna djelatnost je proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova, prozora, vrata i fasada od aluminija koje izvozi na tržište EU. Trenutno zapošljava 19 radnika. Naredni poslovni planovi su zapošljavanje novih radnika, nabavka 4-5 novih mašina i rekonstrukcija postojeće proizvodne hale. U novembru 2013. godine, predstavnici FIPA-e su u okviru Aftercare programa – (postinvesticijska briga/podrška) (o) stranim investitorima, ponovno posjetili kompaniju Juwal d.o.o. Mostar sa ciljem informiranja o uvjetima poslovanja i eventualnim preprekama poslovanju, te njihovom rješavanju.

www.juwalgroup.com

FIPA INTERVJU SA IVOM DROPULJOM DIREKTOROM FIRME DUZEL GROUP ŽEPČE

Duzel Group Žepče, hrvatska investicija u BiH, osnovana je 2003. godine u Žepču. Bavi se drvnom i metalnom industrijom, te ima 120 zaposlenih. Svoje proizvode izvoze na tržište Italije, Njemačke, Brazila, Izraela, Rusije i Srbije. Do sada su u svoje pogone i proširenje kapaciteta u BiH investirali oko 3 miliona eura.

U 2014 godini pokrenut će novi projekat sa partnerima koji se odnosi na vinograde, te zaposliti nove radnike. U intervjuu za Agenciju FIPA, g. Dropulja govori o razlozima investiranja u BiH, preprekama sa kojim se suočava njegova firme, te suradnji sa nadležnim investicijama u BiH.

Koji su razlozi po vašem mišljenju zbog kojih investitori dolaze u BiH?

Naše mišljenje je da su razlozi zbog kojih investitori ulaze na tržište BiH sfere gdje im je lakše pokrenuti posao nego u inostranstvu, dobra porezna politika za investitore zbog niskog poreza na dobit, kvalifikovana radna snaga, ali marljivi ljudi su najveća snaga Bosne i Hercegovine.

S obzirom da ste investirali u drvni sektor BiH, možete li nam reći koje su to prednosti zbog kojih ste se odlučili ovdje investirati u odnosu na zemlje okruženja?

Osnovni razlog zbog kojeg smo mi investirali u BiH jeste činjenica da smo porijeklom iz BiH. Prednosti za ulaganja kao što su niski porezi na dobit, jeftina radna snaga u odnosu na Zapad, blizina europskog tržišta su prednosti za stranog investitora koji nije sa ovih područja. Međutim, ja bih naveo činjenicu da mi ovdje svi radimo srcem. Spomenut ću vam i projekat kojeg namjeravamo realizirati sa partnerom također u Žepču, a on se odnosi na pokretanje vinograda i ovaj projekat će biti pokrenut samo zato što ljudi vole Žepče.

Prepreke ulaganjima?

Što se tiče drvne industrije u BiH, mi nastojimo u datim okolnostima učiniti što je više moguće. Ovu oblast je potrebno zaštititi i regulisati odgovarajućim propisima o šumama. Na području ZE-DO kantona na kojem mi poslujemo, Zakon o šumama je upućen u proceduru što cijenimo veoma bitnim.

Šta nam možete reći o vašoj suradnji sa nadležnim institucijama?

Imamo korektnu suradnju sa Općinom i Kantonom. Što se tiče subvencija za poticaje privredi, do sada ih nismo dobivali. Prošle godine smo aplicirali kod Ministarstva privrede ZE-DO kantona kako bismo proširili pogone Arkade i poboljšali tehnološki proces proizvodnje. Naši planovi su ocijenjeni dobrim, međutim nismo prošli proceduru kod Razvojne banke FBiH. Bez obzira na činjenicu što zapošljavamo veći broj ljudi i imamo značajan promet, što smo finansijski stabilni još uvijek nismo dobili poticaj.

Spomenuli ste nestabilno snabdijevanje sirovinama, a svi govorimo kako BiH ima velike potencijale u drvnom sektoru BiH ima velike potencijale za razvoj drvnog sektora, ali za uspjeh firmi koje posluju u ovoj oblasti potrebno je usvojiti propise koji obuhvataju sve, od sirovina-šume, pa do finalnih proizvoda. Na taj način ćemo obezbijediti odgovornost prema zaštiti, obnavljanju i racionalnom korištenju prirodnih resursa. Ali stvari idu nabolje, uz poticaj privatnog sektora počinjemo da ulažemo i u bio masu (obnovljive izvore energije). Uz pomoć javne uprave koja postaje servis privredi grabimo velikim koracima naprijed. BiH je zemlja sa mnogo potencijala koji još nisu iskorišteni i mi smo u tome vidjeli našu priliku koju nastojimo što bolje iskoristiti, i to uz punu suradnju sa općinom, kantonom i državom.

FIPA AKTIVNOSTI ≡

SASTANAK NADLEŽNIH INSTITUCIJA BIH SA PREDSTAVNICIMA KOMPANIJE EFT
RUDNIK I TERMOELEKTRANA STANARI

FIPA PREDSTAVNICI UČESTVOVALI NA POSLOVNOM
FORUMU BIH-REPUBLIKA TURSKA

...I JOŠ FIPA AKTIVNOSTI...

POSJETA KOMPANIJAMA SA STRANIM ULOGOM U OPĆINI KAKANJ

27. marta. 2014, u okviru Aftercare programa sa partnerima za 2014. godinu, predstavnici Agencije FIPA, Zeničko-dobojskog kantona i Općine Kakanj su posjetili tri kompanije na području Općine Kakanj. Firma Bioorganika doo Kakanj, investicija preduzeća Agroproteinka iz Hrvatske, bavi se zbrinjavanjem i toplinskom preradom nusproizvoda životinjskog podrijetla. Razgovaralo se sa gdn. Ivicom Grlićem, generalnim direktorom. Planovi kompanije su zapošljavanje preko 70 radnika sa područja općine i šire, te ulaganje preko 10 miliona eura. Osnovni dio proizvodnog programa će biti životinjski proteini i tehnička mast, a proizvodnja će biti u potpunosti usmjerena na izvoz iz BiH u EU i Daleki Istok.

U kompaniji Peelets H&P doo Kakanj koja predstavlja njemačku investiciju, razgovor je obavljen sa gdn. Muhamed Plastom, direktorom i suvlasnikom kompanije. Kompanija ima u planu zapošljavanje preko 20 radnika do kraja godine i proizvodnju peleta za domaćinstvo, s tendencijom kasnijeg proširenja proizvodnih linija (industrijski pelet) i broja zaposlenih.

Dokaz da i privrednici iz BiH uspješno posluju jeste gdn. Mensur Muftić, koji zastupa firmu Plama Pur BH doo, koja je 50% u domaćem vlasništvu, a putem koje zajedno sa partnerom iz Slovenije (50%) ostvaruju odlične poslovne rezultate i planiraju uvođenje novih proizvodnih linija. Ovom prilikom, Avdo Delibašić, suvlasnik Plama Pura, i vlasnik firme Delibašić Poliuretani doo Kakanj, dao je konkretne prijedloge vezano za korake koje treba poduzeti u poboljšanju poslovnog okruženja u BiH.

U svim kompanijama istaknuta ja ogromna i presudna uloga općinskih predstavnika za privlačenje investicije na ovom području, te lično lobiranje domaćih poduzetnika i njihov lični angažman. Isti dan održan je sastanak i sa načelnikom Općine Kakanj, gdn. Nerminom Mandrom koji je predstavio pogodnosti koje su omogućene investitorima na području Općine. Naime, doneseno je niz odluka koje omogućavaju širok spektar pogodnosti, a tiču se oslobađanja od plaćanja naknada za rentu, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, komunalne naknade, takse na istaknutu firmu i dr. Pored ovoga, Općina je organizovala i tim za uklanjanje administrativnih barijera koje investitorima omogućavaju brzo i jednostavno dobivanje dozvola i drugih akata te administrativnih procedura. Refundira troškove osnivanja firme, snosi dio troškova zakupa za firme, nagrađuje najbolje biznis ideje sa sredstvima za pokretanje biznisa. Otvorenost općinskih službenika i dostupnost poticaja su urodili plodom i broj investicija na ovom području značajno raste.

SASTANAK NADLEŽNIH INSTITUCIJA BIH SA PREDSTAVNICIMA KOMPA NIJE EFT RUDNIK I TERMOELEKTRANA STANARI

U organizaciji Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, a na inicijativu Agencije za unapređenje stranih investicija BiH (FIPA) danas je u Sarajevu održan sastanak sa predstavnicima kompanije EFT Rudnik i termoelektrana Stanari.

Pored predstavnika Ministarstva i Agencije, sastanku su prisustvovali i predstavnici nadležnog registracionog suda Doboj, registracionog suda iz Sarajeva i Travnika i Uprave za indirektno oporezivanje BiH, a razgovaralo se o postupku registracije stranog uloga i primjeni važeće legi slative u postupku oslobađanja od plaćanja uvoznih dažbina na opremu koja predstavlja ulog stranog lica.

Na sastanku je pokazan visok stepen saradnje i koordinacije nadležnih institucija u rješavanju otvorenih pitanja što predstavlja jasan pozitivan signal investitoru koji je u punoj investicionoj aktivnosti na izgradnji sada najvećeg energetskeg objekta u BiH kao i opredjeljenost institucija u kreiranju boljeg poslovnog okruženja i obezbjeđenja privrednog rasta.

PREDSTAVNIK FIPA-E NA GENERALNOJ SKUPŠTINI CONFINDUSTRIA-E U BIH

Šef Odjela za promociju investicija Agencije FIPA Nina Pobrić prisustvovala je generalnoj skupštini Confindustria-e u BiH 2. aprila 2014. godine u Sarajevu.

Confindustria BiH je udruženje italijanskih industrijalaca i poduzetnika u BiH osnovano 2011. godine s ciljem povezivanja italijanskih i bh. privrednika radi poboljšanja poslovne suradnje.

Cilj ovog udruženja je također uvezivanje italijanskih poduzetnika koji su već prisutni u BiH, ali i promoviranje bh. investicijskih mogućnosti italijanskim privrednicima.

Više informacija o Confindustria BiH možete pronaći na donjem linku

<http://confindustriabalcani.it/confindustria-bosnia-erzegovina/>

Confindustria Bosna i Hercegovina

Čekaluša 39, 71000 Sarajevo BiH

segretario@confindustriabih.eu

POSJETA FIRMAMA DUZEL GROUP I S.A.I.L.A. WOOD D.O.O. ŽEPČE

U okviru Aftercare programa sa partnerima za 2014, 8. aprila, predstavnici FIPA-e, Vlade Zeničko-dobojskog kantona, te Razvojne agencije Žepča posjetili su firmu Duzel Group d.o.o. iz Žepča i firmu S.A.I.L.A. Wood d.o.o. Žepče.

Duzel Group je hrvatska investicija u BiH gdje posluje od 2003. godine. U okviru Duzel Group djeluju tri firme i to Duzel, Arkada i Euromont i bave se drvnom i metalnom industrijom. Svoje proizvode izvoze na tržište Italije, Brazila, Rusije i Srbije. Do sada su u svoje pogone i proširenje kapaciteta u BiH investirala oko 3 miliona eura. Broje 120 zaposlenih. Do kraja 2014 planiraju zaposliti 30 dodatnih radnika.

Firme koje se bave proizvodnjom metala su 100% izvozno orijentirane, dok firma iz drvne industrije 30% svojih proizvoda izvozi, a 70% prodaje na bh.tržištu.

S.A.I.L.A. Wood koja predstavlja italijansku investiciju, se također bavi proizvodnjom i preradom drveta i u Bosni i Hercegovini je prisutna već 15 godina. Njihov proizvodni program se 100% izvozi u Italiju.

Među probleme sa kojima se suočavaju u BiH kada je u pitanju njihovo poslovanje, investitori ističu nepostojanje Zakona u šumama u FBiH.

FIPA PREDSTAVNICI UČESTVOVALI NA POSLOVNOM FORUMU BIH-REPUBLIKA TURSKA

FIPA predstavnici Nina Pobrić, Dika Mustafić i Gordana Radović učestvovali 10. aprila 2014. godine u Sarajevu na Poslovnom forumu BiH-Republika Turska i održale sastanke sa turskim privrednicima zainteresiranim za ulaganje u Bosnu i Hercegovinu.

Privrednu delegaciju Republike Turske u sastavu od 50 članova, je predvodio Ministar ekonomije Republike Turske g. Nihat Zeybekci i Predsjednik Skupštine izvoznika Republike Turske (TIM) g. Mehmet Buyukeksi.

Ministar Zeybekci je naglasio kako je u Sarajevo došao da bi razgovarao o tome šta konkretno vlade ove dvije zemlje mogu uraditi kako bi se nezaposlenost u BiH smanjila, izvoz povećao, a investicije iz Turske dolazile u većem obimu.

POSJETA FIRMI ECO SELO GRABOVICA

15. aprila 2014 u okviru Aftercare programa sa partnerima, predstavnici FIPA-e i Vlade Livanjskog kantona posjetili su firmu Eco selo Grabovica.

Eco selo Grabovica, hrvatska investicija u BiH, osnovno je 2007. godine, a svečano otvaranje upriličeno je u junu 2013. Do sada je investirano oko 50 miliona KM, kompanija ima 50 stalno zaposlenih i preko 100 kooperanata.

Eco selo Grabovica osnovano je sa ciljem razvoja postojećeg turističkog potencijala Buškog jezera i njegove okoline, kao i upoznavanje ljudi sa ljepotom i bogatstvom ovog kraja.

U prvoj fazi izgradnje eko sela izgrađeno je šest apartmana, restoran , mali zoo-vrt, konjički klub sa školom jahanja.

Uskoro se na prostoru eko sela kreće i sa izgradnjom hotela s bazenima, urbanim vilama, planira se i razvoj zdravstvenog turizma otvaranjem zdravstvene poliklinike, te izgradnja drugih brojnih sadržaja kojima namjeravaju obogatiti turističku ponudu eko sela, ali i cijelog područja Buškog blata, Livanjskog kantona i čitave Bosne i Hercegovine.

PREDSTAVNICI AGENCIJE FIPA ODRŽALI PREZENTACIJU ZA BH. FIRME U OKVIRU OBUKE „PISANJE I IMPLEMENTACIJA INVESTICIJSKIH PROJEKATA“

U cilju privlačenja većeg broja stranih investicija u BiH iz Turske, Fondacija BIGMEV u partnerstvu sa Direkcijom za podršku malim i srednjim preduzećima Republike Turske (KOSGEB) i Agencijom FIPA organizira edukacijski ciklus pod nazivom „Pisanje i implementacija investicijskih projekata“ u osam gradova u Bosni i Hercegovini.

U sklopu prvog dana edukacije 14. aprila 2014. u Goraždu, predstavnici FIPA-e Adrijana Marić i Nina Pobrić su održale prezentacije o komparativnim prednostima Bosne i Hercegovine za strane investitore, svim važnim aspektima poslovnog okruženja, promotivnim aktivnostima FIPA-e i neophodnim elementima koje treba sadržavati svaki investicijski projekat kako bi bio što atraktivniji za strane investitore.

Ovaj projekat se provodi sa ciljem dugoročnog razvoja bh. firmi, povećanju zaposlenosti, konkurentnosti, te povećanju turskih investicija u BiH.

BEKTO PRECISA I EMKA BOSNIA USPJEŠNE POSLOVNE PRIČE IZ GORAŽDA

15. aprila 2014. godine u okviru Aftercare programa sa partnerima predstavnici Agencije FIPA i Općine Goražde posjetili su firmu Bekto Precisa gdje su razgovarali sa asistentom menadžera Adisom Delahmetom.

Osnovna djelatnost firme je proizvodnja visokosofisticiranih industrijskih alata za plastiku i obojene metale, kao i kombinaciju metal-plastika, ali i mnogobrojnih proizvoda koji se brizgaju od plastike a koji imaju široku primjenu u više industrijskih grana i svakodnevnoj upotrebi. O uspjehu firme govore i činjenice da su 2005. godine imali 8 zaposlenih, a danas taj broj iznosi 438. U 2014 i 2015 planiraju zaposliti novih 140 radnika.

Firma je 90% izvozno orijentirana i sa potpuno zaokruženim sistemom proizvodnje, od ideje do finalnih proizvoda, postala je jedinstvena u čitavom regionu jugoistočne Europe.

Planovi su im između ostalog i proširenje na tržište Rusije i Saudijske Arabije.

Visoko poresko opterećenje i doprinosi, kao i visoke kamatne stope i dalje značajno otežavaju njihov brži rast i razvoj, rečeno nam je u ovoj kompaniji, te je i istaknuto da nisu u potpunosti zadovoljni poslovanjem u BiH, kao i suradnjom sa svim nivoima vlasti. Druga uspješna priča Goražda Emka Bosnia se bavi proizvodnjom dijelova brava i okova. Danas zapošljavaju 231 radnika, a izvoze 95% svog asortimana u zemlje EU. U toku je realizacija velike investicije od 20 miliona KM. Kupljeno je 80 000m² zemljišta u Vitkovićima, izgrađene su hale od 5.500m² i pokrenuti pogoni. Do sada je u ovaj projekat investirano 9 miliona KM, a preostali kapital će biti investiran do kraja 2015. godine. Godišnji rast iznosi 15%.

POSJETA FIRMI NORD-ENT DOO TEŠANJ

U okviru Aftercare programa sa partnerima, 17. aprila 2014, predstavnici FIPA-e, Zeničko-dobojskog kantona i Općine Tešanj posjetili su firmu Nord-Ent doo Tešanj gdje su razgovarali sa direktorom Nazifom Hamzićem. Vlasnik firme je „Pilat&Pilat Produkties“ iz Holandije.

Nord-Ent posluje u oblasti drvne industrije. Posjeduje proizvodnu halu, površine cca. 1500 m², sa priključenim skladištem za suhu dasku od 500 m². Posjeduje također skladište za prirodno sušenje daske i ostale materijale površine 600 m² i cca. 5000 m² koji su planirani za buduće proširenje firme.

Proizvodni pogoni se nalaze u industrijskoj zoni Bukva u Tešnju, na putnoj relaciji Tešanj-Doboj.

U firmi je zaposleno 39 radnika, od čega 35 radnika u proizvodnji, a 4 radnika u administraciji i upravi. Svih 35 radnika u proizvodnji su visokokvalificirani i obučeni za proizvodnju namještaja od masivnog drveta i posjeduju veliko iskustvo. Prosječna starost uposlenih je 32 godine.

Firma posjeduje modernu opremu za proizvodnju namještaja. Sve mašine su na najnovijem stepenu tehnike i garantiraju obradu drveta po najvišoj kvaliteti. Osnovna sirovina (drvo) je kompletno porijeklom iz Bosne i Hercegovine. Namještaj se završno tretira sa uljem i/ili sapunom, što je poseban vid obrade namještaja. Miris drveta se može osjetiti, i ovaj vid obrade nije štetan za zdravlje.

Navedena firma je već započela sa aktivnostima na uspostavi nove firme sa novim holandskim partnerom pod nazivom Lockwood. Firma bi početkom 2015 godine trebala zapošljavati 25 novih radnika i predstavljati novu investiciju na području Općine Tešanj u iznosu od 2,5 miliona KM.

POSJETA FIRMI ALGOJA DOO TEŠANJ

U okviru Aftercare programa sa partnerima, 17. aprila 2014, predstavnici FIPA-e, Zeničko-dobojskog kantona i Općine Tešanj posjetili su firmu Algoja doo Tešanj i razgovarali sa direktorom Smailom Medarićem i rukovodiocem sektora nabavke i prodaje Azrom Delić. Algoja doo je dio grupacije Algoja-Linpac.

Grupacija Algoja-Linpac predstavlja uspješan primjer zajedničkog ulaganja slovačkog i bh. investitora. Ova kompanija članica je Linpac grupacije iz UK.

Osnovna djelatnost preduzeća je proizvodnja i prodaja ambalaže i strojeva za prehrambenu industriju. Kompanija kontinuirano ulaže u proširenje proizvodnih kapaciteta sa ciljem postizanja međunarodne konkurentnosti. Tome u prilog govori činjenica nedavne nabavke jedine takve potpuno automatizirane mašine za proizvodnju ambalaže za vakuum pakovanje u ovom dijelu Europe.

Ovo je još jedna tešanjaska firma sa ostvarenim prometom iznad 1,5 miliona KM i izvozom od 70% ukupne proizvodnje na tržišta regiona, Švedske i Španije.

Uvedeni sistemi upravljanja kvaliteta prema zahtjevima standarda ISO 9001 i HACCAP su dokaz međunarodne konkurentnosti navedene firme.

Razvijen je visok stepen suradnje sa nadležnim na lokalnom nivou i prostoru BiH.

TERMoeLEKTRANA STANARI- NAJZNAČAJNIJI ENERGETSKI PROJEKAT U POSLEDNJIH 30 GODINA-POZITIVNA INVESTICIONA PRIČA

Krajem naredne godine počće sa probnim radom nova moderna termoelektrana u Stanarima kod Doboja. Investicija vrijedna više od 560 miliona eura predstavlja najznačajniji energetski objekat izgrađen na prostoru Republike Srpske i Bosne i Hercegovine u posljednjih 30 godina.

U godinama kada investitori postaju sve osjetljiviji na sve vrste rizika i kada ne kriju svoju zabrinutost zbog globalnog usporavanja privrednog rasta i pada globalnog investiranja, kompanija EFT Rudnik i Termoelektrana Stanari smjelo se uhvatila u koštac sa izazovima ovako velike investicije. EFT - Rudnik i Termoelektrana Stanari je članica EFT grupe koja se bavi trgovinom i investicijama u energetskom sektoru, posebno u zapadnoj, srednjoj i jugoistočnoj Europi. Stručni tim na čelu projekta u Stanarima ne krije zadovoljstvo realizacijom postavljenih zadataka. Od 2005. do danas u projekte u Stanarima uloženo je oko 250 miliona eura. Ukupno ostvarena dobit, od momenta dolaska EFT-a u Stanare do danas, reinvestirana je u modernizaciju rudnika i izgradnju termoelektrane. Ne kriju zadovoljstvo realizacijom projekta, ali ne kriju ni iskustvo koje su imali i sa lokalnom zajednicom, ministarstvima, institucijama i stanovništvom. Karakteristično za zemlje u tranziciji, gdje i mi spadamo, jeste da sve što je strano u početku naiđe na rigidan stav. Danas, ova kompanija zapošljava 537 radnika. Prosjek plate je značajno iznad republičkog prosjeka, a posjetioci se ne mogu oteti utisku da je naselje Stanari u posljednjih nekoliko godina potpuno promijenilo izgled. I slučajni prolaznici zapaziće nizove modernih stambenih objekata, ugostiteljski objekti su na nivou velikih gradova, a u lokalni budžet se slivaju značajna sredstva. Sve u svemu, od rigidnog i nepovjerljivog stava iz 2005 danas za ovu kompaniju svi imaju samo riječi hvale.

U 2013 koja je i globalno, ali i na nivou BiH bila okarakterizirana padom stranih investicija za desetak procenata, EFT Grupa je u projekat u Stanarima uložila 145,2 miliona eura, od čega u rudnik 7,7 miliona i u termoelektoranu 137,5 miliona. U moru svakodnevnih informacija koje obiluju obeshrabrujućim podacima o padu ekonomskih aktivnosti, rastu nezaposlenosti i socijalnim nemirima slika gradilišta na kojem rade stotine radnika daje pozitivan signal i šalje poruku da kompanija koja ima viziju i jasne i transparentne planove može i mora biti osuđena na uspjeh. Imaju i stalne kontakte sa predstavnicima institucija i Republike Srpske i Bosne i Hercegovine i lokalne zajednice, nisu nezadovoljni saradnjom, ali svakako da administracija mora pokazati više sluha za investicije koje su značajan punjač budžeta. S početkom rada u punom kapacitetu, u drugoj polovini 2016. godine, predviđa se da će stalno zaposlenih biti više od 900. Iako ponuda radne snage u RS ne zadovoljava u potpunosti potrebe ove kompanije, nadaju se da će nadležne institucije više obratiti pažnju na obrazovanje onih profila koje privreda traži. Hiperprodukcija visokoobrazovanog kadra neodgovarajuće stručnosti i profila teško da može pokrenuti privredni razvoj. A za privredni razvoj potrebna je i podrška razvojnih banaka. Kompanija ima potpuno izgrađenu ekološku svijest i koje god da vrijednosti budu u pitanju, radiće isključivo u skladu sa evropskim propisima koji budu na snazi u trenutku puštanja u rad. Okolina gradilišta je već djelimično rekultivirana, a u planu su i veći zasadi biljnih vrsta koje odgovaraju ovim područjima. U okviru svojih redovnih aktivnosti predstavnici Agencije za promociju starnih investicija BiH Jelica Grujić i Slavica Korica, zajedno sa predstavnicima Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH Milenkom Pandurevićem i Predragom Milanovićem posjetili su EFT Rudnik i termoelektoranu u Stanarima 29. aprila 2014. Cilj ovih posjeta jeste uspostavljanje i održavanje kontakata sa postojećim investitorima koji iz godine u godinu su i najznačajniji investitori.

POSLOVNE VIJESTI ≡

≡ KONTINUIRANI RAZVOJ I ZAPOSŁJAVANJE: PREVENT GORAĐDE -
DVIJE GODINE POSLIJE

USPJEŠNI ŽEPAČKI ≡
PRIVREDNICI

...I JOŠ FIPA POSLOVNIH VIJESTI...

KONTINUIRANI RAZVOJ I ZAPOŠLJAVANJE: PREVENT GORAŽDE - DVIJE GODINE POSLIJE

Prevent je u Goražde došao 2007. godine kada je zaposlio 30 ljudi. Sa daljim razvojem u 2011. godini na ovoj lokaciji pokreće proizvodnju autopresvlaka pri čemu je angažovano stotinjak ljudi, da bi kraj te iste godine dočekao sa 520 zaposlenika. Dalja dinamika zapošljavanja se nastavlja i u 2012. godini, kada je tokom cijele godine, svaki mjesec u prosjeku 40 ljudi dobivalo svoje radno mjesto.

Danas, Prevent na proizvodnoj lokaciji u Goraždu zapošljava preko 1100 radnika u tri proizvodne kompanije: Prevent Safety, Prevent Goražde i Prevent Components.

Prevent Safety se bavi proizvodnjom zaštitne opreme, dok nova članica Grupacije, Prevent Components osnovana u novembru prošle godine, se bavi proizvodnjom plastičnih djelova za ručicu, za prestižni BMW. Ova mlada firma iako nedavno registrirana već ima 60 uposlenih.

Također, Prevent u Goraždu je u ovu godinu ušao sa novim projektom. Radi se o proizvodnji autopresvlaka za Volkswagen Golf Sportsvan. Preciznije, tekstile i kožne izvedbe autopresvlaka iz Goražda nalazit će se u nasljedniku sadašnjeg Golfa Plus.

USPJEŠNI ŽEPAČKI PRIVREDNICI

Primjer uspješnih kompanija koje djeluju na području ove Općine jeste "Elchy-tex" d.o.o. Žepče registrovano u junu 2007. godine. Preduzeće broji 30 radnika na čijem čelu se nalaze dva inženjera odjevne tehnologije, šef proizvodnje sa 35-godišnjim iskustvom i modelar-tekstilni tehničar sa 25-godišnjim iskustvom na tim poslovima. Svi oni zajedničkim snagama stvaraju raznu radnu odjeću, proizvodeći na sofisticiranom strojnom parku najboljeg svjetskog proizvođača japanske firme "Juki" uz specijalne strojeve drugih proizvođača. Svoje mjesto u Žepču ima i "Profil-Isolation" d.o.o. koje je sa svojom dugogodišnjom tradicijom isplivalo u sami vrh domaćeg i regionalnog poslovnog okruženja. Niame, više od 10 godina tradicije, stručna i osposobljena radna snaga, upotreba savremenih rješenja i metodologija omogućili su ovoj kompaniji egzistenciju na uzburkanom tržištu današnjice. Djelatnosti poduzeća uključuju hladnu i toplu izolaciju cjevovoda i elemenata industrijskih postrojenja, izradu i montažu kanala za klimatizaciju i ventilaciju objekata, izradu i montažu svih opšavnih građevinskih elemenata, izolaciju cijevi parnog grijanja i cijevi tople vode, izolaciju fleksibilnom toplinskom izolacijom za vanjsku primjenu do temperature od 150 C°. Razvoju privrede žepačkog kraja doprinosi i firma "Tisakomerc" koja se povezala s jakim, prvenstveno njemačkim partnerima. Poslovna filozofija direktora i suvlasnika firme Tisakomerc, jednostavna je: "Treba htjeti i treba znati raditi, te okružiti se ljudima od struke, koji znaju posao, tržište i jezik." Inače, "Tisakomerc" postoji već 13 godina. Uspješna je u drvojoj industriji. Uspješnim u Žepču treba dodati firmu "Bositem" d.o.o. koja se već dvanaestu godinu bavi proizvodnjom medicinske konfekcije, radne odjeće za medicinske radnike, bolničkih plahti... Ova kompanija cijelokupnu proizvodnju plasira na švedsko tržište. Neizostavne među uspješnim su i "Titanic" d.o.o. i "Car Trim" BH. Titanic prednjači u oblasti tehnologije zavarivanja i metaloprerade. Uprkos jakoj konkurenciji, posebno na ino-tržištu gdje plasiraju većinu svojih proizvoda bilježe rast i podižu kvalitet. Car Trim BH čija je matična kompanija "Car Trim" GmbH iz Njemačke, je jedna od vodećih svjetskih proizvođača kožnih i tekstilnih enterijera za automobile i avione. Njihov najveći kupac je Volkswagen.

USPJEŠNE POSLOVNE TESLIĆKE PRIČE

Dio uspješne Teslićke priče čini "Interlignum", firma za rad sa pločastim materijalima za potrebe drvne industrije. "Interlignum" je danas jedan od najbitnijih faktora drvne industrije Bosne i Hercegovine, kao vodeći distributer pločastih materijala. Uspješnim ovaj kraj čini i Akcionarsko društvo HI "Destilacija" Teslić, osnovana 1896. godine, sa osnovnim proizvodima drvenim ugljem i sirćetnom kiselinom, koja stalno teži što boljem kvalitetu. Pored toga, permanentni cilj je bio i ostao razvoj novih proizvoda, prvenstveno na bazi osnovnih, što je rezultiralo proizvodnjom briketa od prašine drvenog uglja, proizvodnjom aromatizovanog, alkoholnog, vinskog i jabukovog sirćeta, kao i drugih proizvoda.

Dio uspješne priče teslićkog kraja čine i: GP Niskogradnja, Unitas, Graditelj a.d. Teslić, GEOFON a.d. Teslić, Ivanić d.o.o. Teslić, Aleksić – Trejd , te Transpromet d.o.o. Teslić.

Doprinos razvoju ovoga kraja svakako daje i Elgrad koji danas zapošljava 300 radnika, izvozi uglavnom za Holandiju, Belgiju, Italiju i Sloveniju i važi za najuspješnije preduzeće na području ove Općine. Fokus ove kompanije je proizvodnja gotovih proizvoda kao što su parketi ili noge za stolove.

Proizvodi iz Teslića mogu se naći diljem Eeope primjer je i Škrebić Company koja je ostvarila dugoročnu saradnju sa austrijskom firmom Gabor i njemačkom Lowa. Proizvodi iz ove kompanije su i dio opreme američke vojske. Svakako nezaobilazan dio priče je i Banja Vrućica o kojoj se mnogo priča i o kojoj će se još dugo pričati.

USPJEŠNE FIRME NA PODRUČJU OPĆINE TEŠANJ

Među najuspješnijim firmama na području Općine Tešanj nalazi se Hifa Oil d.o.o koja je najveći uvoznik i distributer nafte i naftnih derivata u BiH. Grupacija AS d.o.o je najveći proizvođač keksa i vafla u BiH.

Firma Mann+Hummel BA je u BiH najveći proizvođač filtera za potrebe automobilske industrije. Madi d.o.o je drugi najveći proizvođač svježeg pilećeg mesa u BiH, a firma Bio Šamp d.o.o je najveći uzgajivač i izvoznik gljiva u BiH. Općina Tešanj je poznata i po kvalitetnim i uspješnim brendovima kiselih voda koje su na međunarodnom takmičenju prirodnih karboniziranih voda u Virdžiniji (SAD) osvajale prva mjesta i kvalifikovane kao najbolje mineralne vode u svijetu. Na području Općine trenutno je šest brendova mineralnih voda koje se pored BiH tržišta plasiraju i na tržište drugih zemalja svijeta.

Strateške prednosti Općine Tešanj su: duga industrijska kultura, obrazovana radna snaga, blizina regionalnih centara (Beograd, Zagreb, Sarajevo), razvijen finansijski i bankarski sektor, bogato kulturno naslijeđe, poticaji i pogodnosti za ulagače (zemljište za 1 KM i oslobođanje općinskih taksi).

POČELA PROBNA PROIZVODNJA U NOVOM POGONU “SWISSLION TAKOVO”

Na području Nevesinja, u novom pogonu prehrambene industrije Trebinje “Swisslion Takovo” je počela probna proizvodnja.

Za desetak dana trebala bi početi i zvanična proizvodnja, što će omogućiti zapošljavanje novih 60 radnika. U 2013 je ostvaren prihod od 67 miliona KM, što je dvostruko više u odnosu na prethodnu godinu, dok je lani dobit preduzeća bila 9.000.000 KM.

Očekivani dobri poslovni rezultati bit će osnova za ulazak u kapitalni projekt Trebinje II, odnosno pokretanje druge fabrike u Trebinju.

Od septembra bit će pokrenuta još jedna proizvodna linija u koju će biti uloženo šest miliona eura. Očekuju se nova zapošljavanja do kraja godine.

OTVORENA FARMA ZA UZGOJ BROJLERA, NOVA INVESTICIJA PERUTNINE PTUJ

U Gornjim Kladarima kod Srpca otvorena je farma pilića kompanije Perutnina Ptuj, u koju je ova grupacija investirala 4,5 miliona KM.

Realizacijom ovog projekta osigurane su dovoljne količine brojlera za nesmetan rad obje fabrike Perutnine Ptuj, u Srpca i Brezi, te je uz pomoć novog distributivnog centra osigurano snabdijevanje potrošača prema najsavremenijim distributivnim zahtjevima tržišta.

Farma je kapaciteta od 120.000 brojlera u jednom turnusu, a kompleks sadrži četiri objekta farmi u kojima će biti zaposleno šest radnika. Objekti su opremljeni najsavremenijom opremom, a novi moderni objekti izgrađeni su zbog povećanih potreba tržišta i zahtjeva za savremenom infrastrukturom.

MISIJA FIPA-E

Agencija za unapređenje stranih investicija Bosne i Hercegovine je agencija koju je osnovalo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, a čija je osnovna zadaća :

- Privlačenje i povećanje priliva stranih investicija u Bosnu i Hercegovinu i poticanje postojećih investitora u zemlji na dalja ulaganja i širenje poslovanja
- Poboljšanje saradnje između privatnog i javnog sektora, predlaganje mjera za unapređenje okruženja za investiranje, a s time i ekonomskog razvoja
- Predstavljanje Bosne i Hercegovine kao zemlje poželjne za strane investitore

USLUGE FIPA-E

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je zadužilo Agenciju za unapređenje stranih investicija da pruži podršku direktnim stranim investicijama i da olakša priliv stranih ulaganja u našoj zemlji. Agencija saraduje s institucijama vlasti i investitorima, te pomaže nadležnim vlastima da poboljšaju zakonski okvir za strana ulaganja. FIPA takođe pomaže investitorima da uspostave kontakte s javnim i privatnim sektorima BiH. Pokazatelji koji se odnose na priliv investicija, uspostava kontakata i studije privrednih sektora koje su izradili FIPA stručnjaci i nezavisni konsultanti, omogućavaju da investitori budu u potpunosti informirani o investicijskim mogućnostima koje Bosna i Hercegovina trenutno nudi. Osim toga, FIPA usko saraduje i sa ambasadama i diplomatskim predstavništvima Bosne i Hercegovine, koji takođe mogu pomoći investitorima da istraže mogućnosti ulaganja u našoj zemlji.

FIPA pruža informacije, analize i savjete potencijalnim investitorima o poslovnom i investicijskom okruženju, uključujući:

- zakonodavstvo koje se odnosi na direktna strana ulaganja
- podsticaje koji se odnose na ulaganja
- ekonomska i poslovna kretanja u zemlji

FIPA identificira i predstavlja postojeće bh. mogućnosti za strana ulaganja :

- investicijske projekte u fazi razvoja ili projekte koji su već spremni za realizaciju
- preduzeća u procesu privatizacije
- domaće firme koje traže stranog poslovnog partnera

FIPA pruža pomoć potencijalnim investitorima i onima koji su već investirali u zemlji kroz :

- saradnju s javnim i privatnim sektorom
- saradnju s vladinim i nevladinim institucijama kako bi se olakšao privredni razvoj
- saradnju s lokalnim, regionalnim i međunarodnim organizacijama kako bi se poboljšalo okruženje za ulaganja

DA BISTE SAZNALI VIŠE O USLUGAMA FIPA-E, KOJE SU BESPLATNE, KONTAKTIRAJTE NAS DIREKTNO.

Grbavička 4
71000 Sarajevo
Tel: +387 22 278 080
Fax: + 387 33 278 081
e-mail : fipa@fipa.gov.ba
www.fipa.gov.ba

Ured FIPA-e Mostar
Rade Bitange 30
88000 Mostar
Tel/Fax: +387 36 558 815
E-mail: mostar@fipa.gov.ba

Ured FIPA-e Banja Luka
ure Daničića 1/III
78000 Banja Luka
Tel/Fax: + 387 51 226 180
E-mail: banjaluka@fipa.gov.ba

A map of Europe with white outlines of countries on a blue background. The country of Bosnia and Herzegovina is highlighted with a yellow and blue flag featuring white stars. The text is centered over the map.

INVEST IN BOSNIA AND HERZEGOVINA YOUR NEW OPPORTUNITY

WWW.FIPA.GOV.BA